

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
КАЧЕЛИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Центральная, д. 200, с. Качелино,
Арский муниципальный район, 422013

Тел. (84366)5-23-93, факс (84 3665-23-93). E-mail: Kach.Ars@tatar.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КӘЧЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Үзәк урамы, 200 йорт, Кәче авылы,
Арча муниципаль районы, 422013

Карап

«27» июня 2024 ел

№ 6

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районы
«Кәче авыл жирлеге» муниципаль
беремлекендә жирләү
һәм жирләү эше турында

«Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль закон, «Үлгәннәрне жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүгә гражданнарың хокуклары гарантияләре турында» 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы Россия Федерациясе Президенты Указы, «Жирләү һәм жирләү эше турында» федераль законны гамәлгә ашыру чарапары турында» 2007 елның 18 маенданы 196 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карапы, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль беремлеке уставы нигезендә, Кәче авыл жирлеге башкарма комитеты карап бирә:

1. Күшымта итеп бирелгән түбәндәгеләрне расларга:

«Кәче авыл жирлеге» муниципаль беремлекендә жирләү һәм жирләү эше турында нигезләмәне;

гарантияләнгән жирләү хезмәтләре исемлеге буенча күрсәтелә торган хезмәтләрнен сыйфатына таләпләрне.

2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында һәм Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

3. «Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль беремлеке территориясендә жәмәгать зиратлары эшчәnlеге тәртибен һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен раслау турында» 2022 елның 11 апрелендәге 7 номерлы Кәче авыл жирлеге башкарма комитеты каарын үз көчен югалткан дип танырга.

4. Әлеге карап рәсми рәвештә игълан ителгән көннән үз көченә керә.

5. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

Кәче авыл жирлеге башкарма
комитеты житәкчесе



Р. Р. Гәрәев

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районы
Кәче авыл жирлеге
башкарма комитетының
«27» июнь 2024 ел, №6
каары белән расланды

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә жирләү һәм жирләү эше турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә жирләү һәм жирләү эше турында нигезләмә (алга таба-Нигезләмә) «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль закон, «Улгәннәрне жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүгә гражданнарның хокуклары гарантияләре турында» 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы Россия Федерациисе Президенты Указы, «Жирләү һәм жирләү эше турында» федераль законны гамәлгә ашыру чарапары турында» 2007 елның 18 маенданың 196 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каарыны, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке уставын гамәлгә ашыру һәм Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә жирләү эшен оештыру һәм жирләү тәртибен җайга сала.

1.2. Нигезләмәдә түбәндәге төшөнчәләр кулланыла:

якын туганнар – ёске һәм аскы линия буенча туганнар (ата-аналар һәм балалар, бабай, әби һәм оныклар), шулай ук тугандаш һәм тугандаш булмаган (уртак әтисе яки әнисе булган)abyйлар һәм апалар, уллыкка алышканнар, уллыкка алучылар;

дени зират- тиешле дини йолаларны үтәп, бер конфессиягә караган үлгәннәрне яки һәлак булганныны (алга таба- үлгәннәрне) жирләү өчен билгеләнгән зират (җәмәгать зираты участогы);

җәмәгать зиратының хәрби участогы - үлгән хәрбиләрне һәм аларга тиңләштерелгән категориядәге гражданнарны жирләү өчен билгеләнгән җәмәгать зираты участогы;

жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияле исемлеге -жирләү вакытында дәүләт гарантияләрен тәэммин итү максатыннан, жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәтләр исемлеге;

жирләү зонасы - зиратының һәм (яки) крематорийның анда жирләү башкарыла торган функциональ-территориаль зонасы;

катафаль ташулар - үлгәннәрнең, жирләү продукциясен һәм жирләүдә катнашучыларның калдыкларын яки кәлләрен катафаль транспорт белән ташу;

зират - үлгәннәрнең калдыкларын һәм кәлләрен жирләү өчен билгеләнгән жирләү билгеләнешендәге объект;

ирекле күмүләр өчен ябык зират - яңа күму урыннары булдыру өчен территория тулысынча кулланылган зират;

жирләү чоры - жирләнгән мәетнең минеральләшүе тәмамланган һәм туганнар каберлегенә күму рөхсәт ителгән вакыт;

колумбарий - көлле яки көлле урналарны күмү өчен билгеләнгән бина, аның өлеше яки корылма;

кремация - үлгән кешенең калдықларын, биологик материалларны утка тапшыру;

жирләү урыны (захоронение) - үлгәннәрнең калдықларын яки көлләрен күмү өчен билгеләнгән жирләү объекты өлеше;

каберлек (погребение) - үлгәннәрнең калдықларын, көлләрен һәм көлле урналарны күмү буенча йола гамәлләрен үткәру өчен билгеләнгән жирләү объектының этик, санитар һәм экологик таләпләргә ярашлы махсус оештырылган өлеше;

минеральләшү-кумелгән мәетнең аерым химик элементларга һәм гади химик күшүлмаларга таркалу процессы;

кабер - колумбарийдан башка, жирләү участогында, зиратта, ритуаль корылмада урнашкан һәм үлгән кешенең калдықларын табутта яки аннан башка, яки көлле урнада жирләү өчен билгеләнгән урын;

кабер коймасы (чардуган)- кабер участогы периметры буенча урнаштырыла торган линияле корылма;

кабер өстенә куелган корылма - анда үлгәннәрнең истәлеген мәңгеләштерү өчен билгеләнгән һәм күмелгән урында урнаштырылган мәгълүмат булган мемориаль архитектураскульптура корылмасы (кабер ташы);

жәмәгать зираты - үлгәннәрне жирләү урыннары аларның ихтыярын исәпкә алып яки жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт карапы буенча каралган зират;

жирләү билгеләнешендәге объект - шәһәр төзелеше яки архитектура комплексы, яки халыкка ритуаль хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән объект, территория яки участок (каберлек, крематорий, колумбарий h. б.);

ялғыз кабер- жирләү объекты территориясендә бер үлгән кешене, шул исәптән шәхесен эчке эшләр органнары билгеләмәгән кешене жирләү өчен бирелә торган участок;

жирләү – кеше үлеменнән соң кешенең гәүдәсен (калдықларын) йола гамәлләренә, санитария таләпләренә каршы килмәгән гореф-гадәтләргә һәм традицияләргә туры китереп башкару. Үлгән кешенен гәүдәсен (калдықларын), билгеләнгән тәртиптә жиргә, утка, суга тапшыру юлы белән башкарылырга мөмкин.

өстенә жирләү - үлгән кешене анда элек үлгән туганнарны жирләү башкарылган билгеләнгән тәртиптә бирелгән жирләү урынында жирләү;

туганнар - янын туганнардан тыш, туганлык мөнәсәбәтләрендә торган барлык башка затлар;

туганнар каберлеге - үлгән кешенең туганы элек күмелгән жирләү объекты территориясендәге участок;

санитар-күзәтү зонасы - зират һәм (яки) крематорий һәм торак (селитеб) яки сәнәгать төзелеше арасындагы киңлеге Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белән билгеләнгән функциональ-территориаль зона;

жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт - жирле үзидарә органы тарафыннан түләүсез нигездә жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияле исемлеген күрсәтүче оешма;

жирләү турында таныклык - жирләү турында мәгълүматны һәм жирләү урыны өчен җаваплы кешене үз эченә алган һәм аның жирләү урынын алга таба куллану хокукин раслый торган документ;

экстремация - суд-медицина яки криминалистик экспертиза өчен яки яңадан жирләү өчен жирләү урыныннан үлгән кешенең мәетен, калдықларын алу.

2. Жирләүне гамәлгә ашыру гарантияләре

2.1. Иренә (хатынына), якын туганнарына, башка туганнарына, үлгән кешене жирләү бурычын үз өстенә алган законлы вәкиленә үлгән кешене жирләү буенча түбәндәге хезмәтләр исемлеген түләүсез күрсәтү гарантияләнә:

- 1) жирләү өчен кирәkle документларны рәсмиләштерү;
- 2) каберне һәм жирләү өчен кирәkle башка әйберләрне бирү һәм китерү;
- 3) үлгән кешенең гәүдәсен (мәетен) зиратка (крематорийга) илтү;
- 4) жирләү (кремация һәм аннан соң көлле урнаны бирү).

2.2. Ире (хатыны), якын туганнары, башка туганнары яки үлгән кешенең законлы вәкиле булмаганда яки аларның жирләү мөмкинлеге булмаганда, жирләү бурычын үз өстенә алган башка кешеләр булмаганда, шулай ук үлгәннәрнең шәхесләре ачыкланмаган очракта, жирләү буенча хезмәтләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) жирләү өчен кирәkle документларны рәсмиләштерү;
- 2) киендерү;
- 3) табут бирү;
- 4) үлгән кешене зиратка (крематорийга) илтү;
- 5) жирләү.

Өйдә, урамда яки башка урында үлгән кешене жирләү эчке эшләр органнары аның шәхесен билгеләгәннән соң, Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган очракта, үлем сәбәбен билгеләгәннән соң өч тәүлек дәвамында жирләү эше буенча максуслаштырылган хезмәт тарафыннан башкарыла.

Шәхесләре Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән вакытта эчке эшләр органнары тарафыннан ачыкланмаган үлгәннәрне жирләү әлеге органнар ризалыгы белән жирләү эше мәсьәләләре буенча максуслаштырылган хезмәт тарафыннан мондый очраклар өчен билгеләнгән жәмәгать зиратларында жирләү юлы белән башкарыла.

2.3. Әгәр жирләү үлгән кешене жирләү бурычын үз өстенә алган кешеләр акчасына башкарылса, әлеге затларга жирләү буенча хезмәтләр исемлеге буенча күрсәтелә торган хезмәтләр бәясенә тиң күләмдә жирләү өчен социаль пособие түләнә.

2.4. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләр бәясен Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты, Татарстан Республикасы буенча Россия Федерациясе Пенсия һәм социаль иминиятләштерү фонды бүлеге, Татарстан Республикасы Тарифлар буенча дәүләт комитеты белән килештерү буенча билгели.

2.5. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге сыйфаты Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты каары белән расланган жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләргә туры килергә тиеш.

3. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләү эшен оештыру

3.1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә жирләү эшен оештыру Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Кәче авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – вәкаләтле орган) тарафыннан башкарыла.

Шул ук вакытта Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитетының структур бүлекчәсенә жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә вәкаләтле органның вәкаләтләренең бер өлешен (аерым вәкаләтләрен) бирү рөхсәт ителә.

3.2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләү буенча гарантияләнгән хезмәтләр исемлеген жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт (алга таба – махсуслаштырылган хезмәт) башкара.

3.3. Вәкаләтле орган һәм махсуслаштырылган хезмәт үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең муниципаль хокукий актлары һәм жирләү һәм жирләү эше өлкәсендәге башка норматив хокукий актларга таяна.

3.4. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә махсуслаштырылган хезмәт эшчәнлеген оештыру әлеге Нигезләмәгә һәм жирләү һәм жирләү эше өлкәсендәге башка норматив хокукий актларга ярашлы рәвештә гамәлгә ашырыла.

3.5. Жирләү эшен финанс белән тәэммин итү Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, шулай ук Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге норматив хокукий актлары нигезендә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты акчалары хисабына башкарыла.

3.6. Кулланылган милеккә ия булу, куллану һәм идарә итү жирләү һәм жирләү эшен оештыру өлкәсендә Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы һәм Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә ритуаль хезмәтләр оештыру һәм жирләү урыннарын карап тоту өлкәсендәге вәкаләтләр

4.1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә ритуаль хезмәтләрне оештыру һәм жирләү урыннарын карап тоту өлкәсендә вәкаләтле органның вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

1) Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә бердәм муниципаль сәясәтне гамәлгә ашыру;

2) Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләү һәм жирләү эше мәсьәләләре буенча Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының муниципаль хокукий актлары таләпләренең үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

3) махсуслаштырылган хезмәтнең жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияле исемлеген түләүсез нигездә күрсәтүен, шул исәптән гарантияләнгән жирләү буенча хезмәтләр исемлеге буенча күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләрне үтәвен контролльдә тотуны гамәлгә ашыру;

4) Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма хакимиятенең республика органнары һәм жирле үзидарә органнары белән жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә финанс, бюджет, инвестиция, бәя, тариф сәясәте һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеге мәсьәләләре буенча хезмәттәшлек итү;

5) Россия Федерациясенең Татарстан Республикасы буенча пенсия һәм социаль иминият фонды бүлеге, түләүсез нигездә күму буенча гарантияләнгән хезмәтләр исемлеге нигезендә

күрсәтелә торган хезмәтләр бәясен Татарстан Республикасы Тарифлар буенча дәүләт комитеты белән билгеләү һәм килештерү;

6) үз компетенциясе чикләрендә жирләү һәм жирләү эше мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актларны эшләү һәм кабул иту;

7) жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияле исемлеге қысаларында махсус хезмәт белән төзелгән контрактларны (килешүләрне) үтәүгә юридик затларның һәм шәхси эшмәкәрләрнең контролльдә тотылуын гамәлгә ашыру;

8) «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә (Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы) җәмәгать зиратлары территориясендә башкарылган барлык жирләүләрне исәпкә алу, шул исәптән каберлекләрне теркәү китабын алыш бару;

9) жирләү зоналарын билгеләү һәм җәмәгать зиратларында жирләү өчен урыннар би्रү;

10) үлгән кешене жирләү өчен зират территорияләрендә бушлай бирелә торган жир участогы қуләмен билгеләү;

11) Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә җәмәгать зиратларын ачу һәм ябу турында караплар кабул иту;

12) яңа зиратлар төзү, булган җәмәгать зиратларын кинәйтү, кучерү, ябу буенча чараплар эшләү һәм гамәлгә ашыру;

13) зиратларны һәм башка жирләү объектларын максатчан билгеләнеше буенча куллануны контролльдә тоту;

14) жирләү билгеләнешендәге объектларны саклауны оештыру;

15) Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә жирләү эшен оештыруның торышына ел саен мониторинг үткәрү;

16) жирләү эше мәсьәләләре буенча (аларны формалаштыру тәртибен һәм вәкаләтләрен билгеләп) Попечительлек (кузәтү) советлары булдыру;

17) гражданнарга консультация бири һәм жирләү һәм жирләү эше өлкәсендәге мәсьәләләр буенча кабул иту;

18) гамәлдәге законнарга ярашлы рәвештә башка вәкаләтләр.

4.2. Махсус хезмәт гамәлдәге законнарга ярашлы рәвештә жирләү буенча гарантияле хезмәтләр исемлеген, шулай ук башка вәкаләтләрне түләүсез нигездә күрсәтә.

5. Жирләү урыннары

5.1. Жирләү урыннары булып этик, санитар һәм экологик таләпләргә ярашлы рәвештә үлгәннәрнең җәсәдләрен (мәетләрен), үлгәннәрнең көлләре салынган урналарны күму өчен төзелгән зиратлар, шулай ук үлгәннәрне жирләү өчен билгеләнгән башка биналар һәм корылмалар булган жир кишәрлекләре тора.

5.2. Жирләү урыннарын булдыру турында карап гамәлдәге закон таләпләренә ярашлы рәвештә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

5.3. Жирләү урыннары дайими су басу, давыллар, жир тетрәүләр һәм башка табигать афәтләреннән соң, хәрби каберлекләрдән тыш, вәкаләтле орган карапы буенча гына күчерелә ала.

5.4. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендәге җәмәгать зиратлары ачык, ирекле жирләү өчен ябык, ябык булырга мөмкин.

5.5. Ҙәмәгать зиратлары территориясендә жирләү урыннары:

- 1) ялгыз;
- 2) туганнар;
- 3) дин тотучылар;

- 4) шәрәфле;
- 5) хәрбиләр.

5.6. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жәмәгать зиратлары территориясендә хәрби жирләүләр (хәрби участоклар), бер диндә үлгәннәрне шәрәфле жирләүләр һәм жирләүләр (дини участоклар), шулай ук колумбарийлар өчен аерым жир кишәрлекләре (зоналар) каралырга мөмкин.

Зиратның хәрби участокларында жирләү өчен үлгән кешенең 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән гражданнар категориясенә каравын раслый торган документлар бирелә.

5.7. Жирләү зонасы кварталларга һәм участокларга бүленә.

5.8. Үлгән кешенең гәүдәсе белән табутны құмұ өчен каберләр казығанда, жирле шартларга (туфракның характеристына һәм жир асты супарының тору дәрәжәсенә) бәйле рәвештә, кабернең тираннеген билгеләргә кирәк. Шул ук вакытта кабернең озынлығы 2 метр, киңлеге 1 метр, тираннеге 1,5 метрдан ким түгел. Барлық очракларда да кабер төбенең билгесе жир асты супары дәрәжәсеннән 0,5 метрга югарырак булырга тиеш.

5.9. Жирләү урыннары жәмәгать зиратының билгеләнгән планлаштыруына ярашлы бирелә. Жирләү урыннары арасы киңлеге 0,5 метрдан ким була алмый.

5.10. Стена урнаштырганда, аның зурлығы жирләү өчен бүләп бирелгән участокның норматив зурлығына туры килергә тиеш. Капканың биеклеге 1,5 метрдан артмаска тиеш. Кабер ташының биеклеге 2,5 метрдан артмаска тиеш.

5.11. Зиратның билгеләнгән планлаштыруын бозып, шул исәптән жирләү урыннары арасында, юл кырыенда һәм санитар-кузәтү зонасы чикләрендә жирләү рәхсәт ителми.

6. Ялғыз каберләр

6.1. Ялғыз каберлекләр вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

6.2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә ялғыз құмұ өчен бушлай бирелә торган жир кишәрлеге күләме 2 кв.м (2,0 м x 1,0 м)) тәшкил итә.

6.3. Ялғыз кабер өчен урын бири турында гариза үлгән кешенең ире (хатыны), якын туганнары, башка туганнары яки законлы вәкилләре, үлгән кешене жирләү бурычын үз естенә алган башка кешеләр (алга таба гариза бирүче) теләсә нинди формада кәгазьдә, турыдан – туры вәкаләтле органга мөрәҗәгать иткәндә бирелә.

6.4. Ялғыз кабер өчен урын бири турындагы гаризага түбәндәге документлар күшyла:

1) гариза бирүченең шәхесен раслаучы документның күчермәсе (тишерү өчен төп нөсхә күшyмтасы белән);

2) гариза бирүченең вәкаләтләрен раслаучы документ, әгәр гариза бирүченең вәкиле ялғыз жирләү өчен урын бири турында гариза белән мөрәҗәгать итсә, шулай ук гариза бирүченең шәхесен раслый торган документ күчермәсе (тишерү өчен төп нөсхә күшyмтасы белән);

3) үлем турында таныклык күчермәсе (тишерү өчен төп нөсхә күшyмтасы белән);

4) кремация турында белешмәнен күчермәсе (көлле урнаны күмгәндә) (тишерү өчен төп нөсхә күшyмтасы белән);

5) үле бала туган очракта, үле бала тууны дәүләт теркәве фактын раслый торган ГХАТ органнары тарафыннан бирелгән документ;

6) Эчке эшләр органнарының үлгән кешене жирләүгә ризалыгын раслаучы документ, аның шәхесе Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда билгеләнмәгән очракта.

7) гариза бирүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

6.5. Ялғыз кабер өчен урын бирудән баш тарту өчен нигезләр:

- 1) кирәклө зират жирләү өчен ябык;
- 2) гаризаны карау өчен кирәклө документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;
- 3) тапшырылган документларда объектив рәвештә аларның чынлыгын тикшерүне кыенлаштыра торган тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яки дәрес булмаган мәгълүмат булу.

6.6. Ялгыз кабер өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, ялгыз жирләү өчен урын бирүдән баш тартуны рәсмиләштерә.

6.7. Ялгыз жирләү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

гариза бирүче белән берлектә жирләү урыны булган жир кишәрлеген бүләп бирү максатыннан зиратны тикшерә;

ялгыз жирләү өчен урын бирү турында карап кабул итә;

жирләү урынын теркәү китабында теркәп бара.

6.8. Ялгыз жирләү өчен урын бирү яки ялгыз жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турында карап мәрәҗәгать итүче мәрәҗәгать иткән көнне вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

6.9. Ялгыз жирләү өчен урын бирү яки ялгыз жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турында карап гариза бирүчегә шәхсән документ формасында кәгазьдә бирелә.

7. Туганнар каберлеге

7.1. Туганнар өчен жирләү урыны (каберлеге) вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез бирелә.

7.2. Туганнар өчен жирләү урыннары ир белән хатынны, якын туганнарны һәм башка туганнарны жирләү мөмкинлеген исәпкә алып бирелә.

7.3. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлөгө территориясендә туганнарны жирләү өчен түләүсез бирелә торган жир кишәрлеге күләме 5 кв.м (2,5 м x 2,0 м) тәшкил итә.

7.4. Туганнарны жирләү өчен урын бирү туринда гариза гариза бирүче тарафыннан турыйдан-туры вәкаләтле органга мәрәҗәгать иткәндә кәгазьдә ирекле формада бирелә.

7.5. Туганнарны жирләү өчен урын бирү туринда гаризага түбәндәгө документлар күшүла:

1) гариза бирүченең шәхесен раслаучы документ күчермәсе (тикшерү өчен төп нөсхә күшүмтасы белән);

2) гариза бирүче вәкиленең вәкаләтләрен раслаучы документ, әгәр гариза бирүченең вәкиле туганнарны жирләү өчен урын бирү туринда гариза белән мәрәҗәгать итә икән, шулай ук гариза бирүче вәкиленең шәхесен раслаучы документ күчермәсе (тикшерү өчен төп нөсхә күшүмтасы белән);

3) үлем туринда таныклык күчермәсе (тикшерү өчен төп нөсхә күшүмтасы белән);

4) кремация туринда белешмәнең күчермәсе (көлле урнаны күмгәндә) (тикшерү өчен төп нөсхә күшүмтасы белән);

5) үле бала туган очракта, үле бала тууны дәүләт теркәве фактын раслый торган ГХАТ органнары тарафыннан бирелгән документ;

6) гариза бирүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгө ризалык.

7.6. Гаризаны карау, туган жирләү өчен урын бирү яки туган жирләү өчен урын бирүдән баш тарту туринда карап кабул итү вәкаләтле орган тарафыннан әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә.

8. Шәрәфле каберлекләр

8.1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлөгө жәмәгать зиратлары территориясендә Россия Федерациясе, Татарстан

Республикасы, Арча муниципаль районы һәм Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге алдында аерым казанышлары булган мәрхүмнәрне жирләү өчен шәрәфле жирләүләр (каберлекләр) өчен кишәрлекләр (зоналар) булдырылырга мөмкин.

8.2. Шәрәфле жирләү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

8.3. Шәрәфле жирләү урыннарында түбәндәгे категория гражданнарны жирләү гамәлгә ашырыла:

- 1) Советлар Союзы һәм Россия Федерациясе Геройлары;
- 2) Социалистик Хәzmәt Геройлары;
- 3) Россия Федерациясе Хәzmәt Геройлары;
- 4) I, II һәм III дәрәҗә Дан орденнары белән бүләкләнгәннәр, Дан орденының тулы кавалерлары;

5) I, II һәм III дәрәҗә Хәzmәt Даны орденнары белән бүләкләнгәннәр, Хәzmәt Даны орденының тулы кавалерлары;

6) Бөек Ватан сугышы ветераннары, махсус хәрби операциядә катнашучылар;

7) Татарстан Республикасы Арча районның Мактаулы гражданнары;

8) Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Арча муниципаль районы һәм «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге үсешенә өлеш керткән предприятие, учреждение һәм оешма житәкчеләре.

8.4. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә шәрәфле жирләү өчен бушлай бирелә торган жир кишәрлеге күләме 5 кв.м (2,5 м x 2,0 м) тәшкил итә.

8.5. Шәрәфле жирләү урыны бирү түрында гариза гариза бирүче тарафыннан түрыйдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә ирекле формада бирелә.

8.6. Шәрәфле жирләү өчен урын бирү түрйндагы гаризага түбәндәгे документлар күшyла:

1) гариза бирүченең шәхесен раслаучы документ күчермәсе (тишерү өчен төп нәсхә күшyмтасы белән);

2) гариза бирүченең вәкаләtlәren раслаучы документ, әгәр гариза бирүченең вәкиле хәрмәтле жирләү өчен урын бирү түрында гариза белән мөрәжәгать итә икән, шулай ук гариза бирүченең шәхесен раслый торган документ күчермәсе (тишерү өчен төп нәсхә күшyмтасы белән);

3) үлгән кешенең Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Арча муниципаль районы алдындағы тиешле хәzmәtlәren раслаучы документлар (хәzmәt (хәzmәt) эшчәнлеген раслаучы хәzmәt кенәгәләренең күчермәләре яки башка документлар, таныклыklar һәм бүләкләрнең төп нәсхәләре);

4) үлем түрүнде таныклык күчермәсе (тишерү өчен төп нәсхә күшyмтасы белән);

5) кремация түрүнде белешмәнен күчермәсе (көлле урнаны күмгәндә) (тишерү өчен төп нәсхә күшyмтасы белән);

6) гариза бирүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

8.7. Гаризаны карау, шәрәфле жирләү өчен урын бирү яки шәрәфле жирләү өчен урын бирүдән баш тарту түрүнда карап кабул итү вәкаләтле орган тарафыннан өлеге Нигезләмәнен 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә.

9. Хәрби каберлекләр

9.1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жәмәгать зиратлары территорииясендә хәрби жирләүләр (каберлекләр) өчен аерым жир кишәрлекләре (зоналар) (хәрби участоклар) каралырга мөмкин.

9.2. Хәрбиләр өчен жирләү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

9.3. Хәрби участокларда үлгәннәрне жирләү рәхсәт ителә, алар үлгән кешенең ихтыярын яки тормыш иптәшенең, якын туганнарының яки башка туганнарының теләген исәпкә алып, 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясының 1 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән.

9.4. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә хәрби күмү өчен бушлай бирелә торган жир кишәрлеге қуләме 5 кв.м (2,5 м x 2,0 м) тәшкил итә.

9.5. Хәрби каберлеккә урын бирү турында гариза бирүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә қәгазьдә ирекле формада бирелә.

9.6. Хәрби каберлек өчен урын бирү турында гаризага тубәндәгे документлар күшыла:

1) гариза бирүченең шәхесен раслаучы документ күчermәсе (тишерү өчен тәп нәсхә күшымтасы белән);

2) гариза бирүченең вәкаләтләрен раслаучы документ, әгәр гариза бирүченең вәкиле хәрби каберлек өчен урын бирү турында гариза белән мәрәжәгать итә икән, шулай ук гариза бирүченең шәхесен раслаучы документ күчermәсе (тишерү өчен тәп нәсхә күшымтасы белән);

3) үлем турында таныклык күчermәсе (тишерү өчен тәп нәсхә күшымтасы белән);

4) кремация турында белешмә күчermәсе (көлле урнаны күмгәндә)(тишерү өчен тәп нәсхә күшымтасы белән);

5) үлгән кешенең жәмәгать зиратының хәрби участогында күмелергә мөмкин булган кешеләр категориясенә керүен раслый торган документлар.

6) гариза бирүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

9.7. Гаризаны карау, шәрәфле жирләү өчен урын бирү яки шәрәфле жирләү өчен урын бирудән баш тарту турында карап кабул итү вәкаләтле орган тарафыннан әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә.

10. Өстенә жирләү

10.1. Гамәлдәге кабер өстенә жирләү, санитар нормаларны үтәп, буш урын булганда башкарыла. Каберләр арасындағы ара (кабер белән урна арасында, урна белән урна арасында) вертикаль һәм горизонталь буенча 0,5 м-дан ким булмаска тиеш, һәм жир катламы белән тузырыла. Жир катламының калынлығы табутларның өске өлешеннән өскә кадәр 1 метрдан ким булмаска тиеш.

10.2. Жирләү минеральләшу чоры тәмамланғаннан соң гына башкарыла, әмма соңғы жирләудән соң 15 елдан да иртәрәк түгел.

Кремациядән соң көл салынган урнаны күмү соңғы жирләү вакытына карамастан башкарыла.

10.3. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендәге зиратларда туганнар, шәрәфле, хәрби каберлекләр урынында жирләүгә рәхсәт бирү түләүсез нигездә башкарыла.

10.4. Жирләүгә рәхсәт бирү турында гариза бирүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә қәгазьдә ирекле формада бирелә.

10.5. Жирләүгә рәхсәт бирү турында гаризага тубәндәгे документлар күшыла:

1) жирләү турында таныклык (жирләү турында таныклык булмаган очракта, вәкаләтле орган каберләрне теркәү китабында жирләү урыны теркәлгән кеше турында мәгълүмат булуын билгели);

2) гариза бирүченең шәхесен раслаучы документ күчermәсе (тишерү өчен тәп нәсхә күшымтасы белән);

3) гариза бирүченең вәкаләтләрен раслаучы документ, әгәр гариза бирүченең вәкиле жирләүгө рәхсәт бирү түрында гариза белән мәрәжәгать итсә, шулай ук гариза бирүченең шәхесен раслаучы документ күчermәсе (тикшерү өчен төп нәсхә күшымтасы белән);

4) үлем түрында таныклык күчermәсе (тикшерү өчен төп нәсхә күшымтасы белән);

5) үле бала туган очракта, үле бала тууны дәүләт теркәве фактын раслый торган ГХАТ органнары тарафыннан бирелгән документ;

6) кремация түрында белешмәнең күчermәсе (көлле урнаны күмгәндә)(тикшерү өчен төп нәсхә күшымтасы белән);

7) аның исеменә жирләү урыны теркәлгән кеше белән (яки тиешле жирләү урынында жирләнгән кеше белән) үлгән кешенең туганлык бәйләнешен раслый торган яки аның үлгән кешене билгеләнгән жирләү урынында жирләүгә язмача ризалыгын раслый торган документлар;

8) гариза бирүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгө ризалык.

Жирләү урыны теркәлгән кеше үлсә, жирләүгә рәхсәт бирү түрында гаризага шулай ук:

1) үлгән кешенең исеменә рәсмиләштерелгән жирләү түрында таныклык (жирләү түрында таныклык булмаган очракта, вәкаләтле орган жирләү урыны теркәлгән кеше түрында мәгълүматның булуын билгели);

2) жирләү урыны теркәлгән кешенең үлем түрында таныклыгы күчermәсе (тикшерү өчен төп нәсхә күшымтасы белән);

3) кремация түрында белешмәнең күчermәсе (көлле урнаны күмгәндә) (тикшерү өчен төп нәсхә күшымтасы белән).

10.6. Жирләүгә рәхсәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр:

1) таләп ителгән жирләү урынында әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән ялгыз кабернең зурлыгына карап, кабердә жирләү өчен буш урын булмау;

2) кирәkle зират жирләү өчен ябык;

3) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нәсхәләрен тапшырмау;

4) тапшырылган документларда аларның чынлыгын объектив рәвештә раслауны кыенлаштыра торган тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яки дөрес булмаган мәгълүматның булу;

5) минеральләшү чоры тәмамланмаган, кабергә көл салынган урнаны күмүдән тыш (кабергә табут белән күмгәндә);

6) үлгән кеше исеменә жирләү урынын теркәү түрында мәгълүматның булмавы (үлгән кешенең исеменә рәсмиләштерелгән жирләү түрында таныклык булмаганда).

10.7. Гаризаны карау, жирләү өчен урын бирү яки жирләү өчен урын бирүдән баш тарту түрында карар кабул итү вәкаләтле орган тарафыннан әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә.

11. Улгән кешенең жәсәден соңрак башка урынга жирләү өчен кире казып алу

11.1. Жирләнгән кешенең калдыкларын яңадан жирләү максатыннан экспумацияләү санитар нормалар һәм кагыйдәләр таләпләрен исәпкә алып башкарыла.

11.2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан зиратта жирләнгән мәрхүмнең жәсәден кире казып алырга рәхсәт бирү түләүсез нигездә башкарыла.

11.3. Улгән кешенең калдыкларын (жәсәден) кире казып алу өчен рәхсәт бирү түрында гариза бирүче тарафыннан түрүдан-туры вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә кәгазьдә ирекле формада бирелә.

11.4. Улгән кешенең жәсәден кире казып алырга рәхсәт бирү түрүндагы гаризага түбәндәгө документлар күшyла:

1) жирләү түрүнда таныклык (жирләү түрүнда таныклык булмаган очракта, вәкаләтле орган күмүләрне теркәү китабында жирләү урыны теркәлгән кеше түрүнда мәгълүмат булуын билгели);

2) гариза бирүченең шәхесен раслый торган документ күчермәсе (тикшерү өчен төп нөсхә күшымтасы белән);

3) гариза бирүченең вәкаләтләрен раслаучы документ, әгәр дә гариза бирүченең мәетен (жәсәден) соңрак жирләү өчен казып алу түрүнда гариза белән гариза бирүченең вәкиле мәрәҗәгать итә икән, шулай ук гариза бирүче вәкиленең шәхесен раслый торган документ күчермәсе (тикшерү өчен төп нөсхә күшымтасы белән);

4) үлгән кешенең алынган калдықларын (жәсәден) жирләү өчен урын барлыгын раслаучы документ;

5) гариза бирүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

11.5. Үлгән кешенең калдықларын (жәсәден) кире казып алуга рәхсәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр:

1) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

2) тапшырылган документларда объектив рәвештә аларның чынлыгын тикшерүне кыенлаштыра торган тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яки дөрес булмаган мәгълүмат булу.

11.6. Үлгән кешенең жәсәден кире казып алуга рәхсәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, үлгән кешенең жәсәден кире казып алуга рәхсәт бирүдән баш тартуны рәсмиләштерә.

11.7. Үлгән кешенең жәсәден кире казып алуга рәхсәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

үлгән кешенең жәсәден кире казып алырга рәхсәт бирә;

жирләү түрүнда тиешле язманы каберләрне теркәү китабына кертә (бер үк вакытта үлгән кешенең калдықларын (жәсәден) кире казып алу үткәрелгән жирләү урынында жирләү түрүнде язманы гамәлдән чыгара).

үлгән кешенең калдықларын (жәсәден) кире казып алу буенча чаралар оештыра.

11.8. Үлгән кешенең жәсәден кире казып алу өчен рәхсәт бирү яки үлгән кешенең жәсәден кире казып алу өчен рәхсәт бирүдән баш тарту түрүнде карап гариза бирүче мәрәҗәгать иткән көнне вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

11.9. Үлгән кешенең жәсәден кире казып алу өчен рәхсәт бирү яки үлгән кешенең жәсәден кире казып алу өчен рәхсәт бирүдән баш тарту түрүнде карап гариза бирүчегә шәхсән документ формасында кәгазьдә бирелә.

11.10. Үлгән кешенең калдықларын (жәсәден) кире казып алу буенча эшләр санитар кагыйдәләрне үтәп башкарылырга тиеш.

Үлгән кешенең жәсәден кире казып алу буенча эшләр тәмамланғаннан соң, үлгән кешенең жәсәден кире казып алу түрүнде ике экземплярда акт төзелә, анда үлгән кешенең жәсәден алу буенча эшләрнең башлану һәм тәмамлану урыны, датасы һәм вакыты, күмелгән урыны теркәлгән кешенең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (соңғысы булганда) күрсәтелә.

Үлгән кешенең калдықларын (жәсәден) кире казып алу түрүндагы актның беренче экземпляры вәкаләтле органда саклана, актның икенче экземпляры жирләү урыны теркәлгән кешегә кул куйдырып тапшырыла.

11.11. Әгәр дә жирләү урынында бер генә үлгән кешенең калдықлары (жәсәде) күмелгән булса, жирләү түрүнде таныклык алына.

12. Каберләрне теркәү (яңадан теркәү)

12.1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендәге жәмәгать зираты территориясендә ясалган һәр кабер вәкаләтле орган тарафыннан каберләрне теркәү китабында теркәлә.

12.2. Жирләү урынын яңадан теркәү вәкаләтле орган тарафыннан жирләү урыны теркәлгән кеше үлсә һәм гариза бириу характерында булса башкарыла.

Жирләү урыннарын яңадан теркәү өчен түләү алышмый.

12.3. Жирләү урынын яңадан теркәү турында гариза гариза биричесе тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазьдә ирекле формада бирелә.

12.4. Жирләү урынын яңадан теркәү турында гаризага түбәндәге документлар күшүла:

1) жиләү турында таныклык (махсус хезмәт тарафыннан күмү турында таныклык булмаган очракта, жирләү урыннары теркәлгән кеше турында мәгълүматның жирләү урыннарын теркәү китабында булуын билгели);

2) гариза бириченең шәхесен раслаучы документның күчермәсе (тикшеру өчен төп нөсхә күшүмтасы белән);

3) гариза биричесе вәкиленең вәкаләтләрен раслаучы документ, әгәр гариза бириченең вәкиле күмелгән урынны яңадан теркәү турында гариза белән мөрәжәгать итә икән, шулай ук гариза биричесе вәкиленең шәхесен раслаучы документ күчермәсе (тикшеру өчен төп нөсхә күшүмтасы белән);

4) жирләү урынын яңадан теркәү (тикшеру өчен төп нөсхә күшүмтасы белән) башкарылган кешенең шәхесен раслаучы документның күчермәсе;

5) жирләү урынын яңадан теркәүне башкарған зат вәкиленең вәкаләтләрен раслаучы документ, шулай ук жирләү урынын яңадан теркәүне башкарған зат вәкиленең шәхесен раслыг торған документ күчермәсе (тикшеру өчен төп нөсхә күшүмтасы белән);

6) жирләү урынын теркәлгән кешенең үлеме турында таныклыгы яки аның нотариаль рәвештә расланған күчермәсе (жирләү урынын теркәлгән кешенең үлеме очрагында);

7) жирләү урынын теркәлгән кешенең туганлык бәйләнешен раслаучы документлар, аның исеменә жирләү урынын яңадан теркәлгән кеше белән яки тиешле жирләү урыннанда күмелгән кеше белән, яки әлеге документларның нотариаль рәвештә расланған күчермәләре.

12.5. Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигеләр:

1) гаризаны карау өчен кирәклө документларның төп нөсхәләрен бирмәү;

2) тапшырылған документларда аларның чынлыгын объектив рәвештә раслауны кыенлаштыра торған тулы булмаган, бозып күрсәтелгән яки дөрес булмаган мәгълүматның булу;

3) жирләү урынын теркәү турында мәгълүмат булмау, әгәр жирләү урынын яңадан теркәү (жирләү турында таныклык булмаса) аның исеменә гариза биргән очракта.

12.6. Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, дәлиллө рәвештә баш тартуны рәсмиләштерә.

12.7. Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

жирләү урынын яңадан теркәү турында карап рәсмиләштерә;

каберләрне теркәү китабына тиешле язма кертә.

12.8. Жирләү урынын яңадан теркәү яки жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту турында карап мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

12.9. Жирләү урынын яңадан теркәү яки жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту турында карап гариза биричегә шәхсән документ формасында кәгазьдә бирелә.

12.10. Исеменә жирләү урынын яңадан теркәлгән кешегә вәкаләтле орган тарафыннан жирләү турында таныклык бирелә.

13. Жирләү түрүндә таныклық рәсмиләштерү

13.1. Жирләү көнендә вәкаләтле орган тарафыннан тиешле жирләү түрүндә таныклык формалаштырыла һәм бирелә.

13.2. Жирләү түрүндә таныклыкны, шул исәптән әлеге Нигезләмә кабул ителгәнче, вәкаләтле орган түләүсез нигездә рәсмиләштерә.

13.3. Жирләү түрүндә таныклыкта:

жирләнгән жәмәгать зиратының исеме;

зиратның урыны (адресы);

жирләү тәре (ялғыз, туганлық, дини, шәрәфле, хәрби);

кабернең зурлығы;

зиратта жирләү урыны (квартал һәм жирләү участогы номеры);

жирләү урынын теркәгән затның фамилиясе, исеме һәм әтисенең исеме (соңғысы булғанда).

13.4. Әлеге Нигезләмә кабул ителгәнче жирләү түрүндә таныклык рәсмиләштерү түрүндә гариза гариза бирүче тарафыннан түрүдан-туры вәкаләтле органга мәрәжәгать иткәндә қәгазьдә ирекле формада бирелә.

13.5. Жирләү түрүндә таныклык рәсмиләштерү түрүндә гаризага түбәндәге документлар күшүлә:

1) гариза бирүченең шәхесен раслый торган документ күчермәсе (тикшеру өчен төп нөсхә күшүмтасы белән);

2) гариза бирүченең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр дә гариза бирүченең вәкиле жирләү түрүндә таныклык рәсмиләштерү түрүндә гариза белән мәрәжәгать итсә, шулай ук гариза бирүченең шәхесен раслаучы документның күчермәсе (тикшеру өчен төп нөсхә күшүмтасы белән);

3) үлгән кешенең үлем түрүндә таныклыгы күчермәсе (тикшеру өчен төп нөсхә күшүмтасы белән);

4) үлгән кешенең кремациясе түрүндә белешмә күчермәсе, көлле урна тиешле жирләү урынында күмелгән очракта (тикшеру өчен төп нөсхә күшүмтасы белән);

5) тиешле кабердә жирләнгән үлгән кеше белән туганлық бәйләнешләрен раслый торган документлар яки әлеге документларның нотариаль расланган күчермәләре.

Каберләрне теркәү китабында жирләү урыны теркәлгән кеше түрүндә мәгълүмат булғанда, бу кешегә жирләү түрүндә таныклык әлеге пунктның 3 - 5 пунктчаларында күрсәтелгән документларны күрсәтмичә рәсмиләштерелә.

13.6. Жирләү түрүндә таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигезләр:

1) гаризаны карау өчен кирәkle документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

2) тапшырылган документларда бу аларның чынлыгын объектив рәвештә раслауны кыенлаштыра торгантулы булмаган, бозып күрсәтелгән яки дөрес булмаган мәгълүмат булу;

3) башка кешегә кирәkle жирләү урынына жирләү түрүндә таныклык бири;

4) жирләү түрүндә каберләрне теркәү китабында мәгълүмат булмау.

13.7. Жирләү түрүндә таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигезләр булғанда, вәкаләтле орган, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, жирләү түрүндә таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тартуны рәсмиләштерә.

13.8. Жирләү түрүндә таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган жирләү түрүндә таныклыкны рәсмиләштерә һәм бирә.

13.9. Жирләү түрүндә таныклык рәсмиләштерү яки жирләү түрүндә таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту түрүндә карар гариза бирүче мәрәжәгать иткән көнне вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

13.10. Жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү яки жирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту турында карап гариза бирүчегә документ формасында көгазьдә шәхсән бирелә.

14. Зиратларны карап тоту һәм зиратка килеп йөрү қагыйдәләре

14.1. Жәмәгать зиратларын тоту вәкаләтле орган тарафыннан хужалык итүе субъектлар (юридик затлар, шәхси әшмәкәрләр) белән «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, әшләр, хезмәт курсатуләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә конкурс процедуралары буенча контрактлар (килешүләр) төзү юлы белән башкарыла.

Жәмәгать зиратларын карап тоту буенча подряд әшләре агымдагы ремонтны, жирләү билгеләнешендәге объектларны капиталь ремонтны, жирләү бюджет акчалары хисабына башкарылган очракта, дәүләт саклавындагы каберлекләрне һәм һәйкәлләрне карап тотуны, зират территориясен жыештыруны һәм чүп-чарны чыгаруны үз әченә ала.

14.2. Жирләү өчен җаваплы гражданнар жирләү урыннары территориясендә чисталык һәм тәртип тәэммин итәргә, чүп-чарны билгеләнгән урыннарда жыярга, жирләү участокларында койма һәм чәчәк утыртылган урыннарны карага, кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) вакытында ремонтларга, кабер калкулыкларын тәзәтергә, һәйкәлләрне һәм коймаларны урнаштырырга, үзгәртеп корырга һәм тәшерергә тиеш.

14.3. Мәрхүмнәрне (үлгәннәрнең мәетен) жирләү объектлары территориясендә илтү һәм күчерү өчен катафалк-арба, катафалк-чана, катафалк-носилка, ә урналарны күчерү өчен катафалк - носилка булырга тиеш.

14.4. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан зиратларда бердәм эш режимы урнаштырыла.

Мәрхүмнәрне жирләү тәүлекнәң якты вакытында башкарыла.

14.5. Жәмәгать зиратлары территориясендә кунаклар тынлык һәм тәртип сакларга тиеш.

14.6. Жәмәгать зиратлары территориясендә килүчеләргә тыела:

1) сәяси, идеологик, расачыл, милли яки дини нәфрәт, дошманлык яки нәфрәт мотивлары буенча яки нинди дә булса социаль тәркемгә карата нәфрәт яки дошманлык мотивлары буенча һәйкәлләргә, жирләү урыннарына яки жирләү билгеләнешендәге объектларга тиешле эчтәлектәге язулар яки рәсемнәр ясау;

2) жәмәгать зираты территориясен пычрату;

3) агачларны һәм куакларны кису;

4) этләрне йөртү, йорт хайваннарын көтү, кошларны тоту;

5) учаклар кабызу;

6) ком, балчык чыгару, агач кису;

7) яшеллекләрне сындыру;

8) спиртлы эчмелекләр әчү һәм исерек халәттә булу;

9) жир казу, төзелеш һәм башка материаллар запасын калдыру;

10) чүп-чарны, иске сүтэлгән кабер өстенә корылмаларны (кабер ташларын), бу максатлар өчен бүленмәгән урыннарда коймалар тоту;

11) үз белдеге белән кабер казу һәм жирләү;

12) ябылганнын соң зират территориясендә булу.

14.7. Зиратларга күпләп бару белән бәйле бәйрәмнәр вакытында вәкаләтле орган тарафыннан махсус эш режимы һәм зиратларга бару кертелергә мөмкин.

15. Бәхәсләрне чишү тәртибе

Әлеге Нигезләмәне гамәлгә ашыру белән бәйле бәхәсләр судтан тыш һәм суд тәртибендә хәл ителә.

16. Жирләү һәм жирләү эше өлкәдәсендә законнарны бозган өчен җаваплылык

Жирләү һәм жирләү эшендә гамәлдәге закон нигезләмәләрен бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районы
Кәче авыл җирлеге
башкарма комитетының
“27” июнь ел, № 6 карары белән
расланган Нигезләмәгә күшымта

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Кәче авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан зиратлар исемлеге

№	Жәмәгать зиратының аталышы	Жәмәгать зираты урнашкан урын (адресы)
1.	Кәче авылы мөселман зираты	Кәче авылы
2.	Кәче авылы мөселман зираты	Кәче авылы
3.	Чулпан авылы мөселман зираты	Чулпан авылы
4.	Чулпан авылының православие зираты	Чулпан авылы
5.	Якты-Көн авылы мөселман зираты	Якты-Көн авылы
6.	Кишимәт авылының (ябык) православие зираты	Кишимәт авылы

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районы
Кәче авыл жирлеге
башкарма комитетының
“27” июнь 2024 ел, № 6
каары белән расланды

Үлгән кешене жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә иренә (хатынына), якын туганнарына, башка туганнарына, законлы вәкиленә яки үлгән кешене жирләү бурычын үз өстенә алган башка кешегә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр

№	Гарантияләнгән жирләү хезмәтләре исемлеге буенча күрсәтелә торган хезмәтнең исеме	Гарантияләнгән жирләү хезмәтләре исемлеге буенча күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр
1	Жирләү өчен кирәклे документларны рәсмиләштерү	ГХАТ органнарында үлем турында таныклык рәсмиләштерү
2	Каберне һәм жирләү өчен кирәкле башка әйберләрне бирү һәм китерү	<p>1. Транспорт чарасы белән тәэммин итү һәм китерү (төяг-бушату эшләрен кертеп һәм турыдан – туры үлгән кешенең (алга таба үлгән кешенең) гәүдәсе (калдыклары) булган урынга күчерү):</p> <p>1) завод шартларында сыйфатлы агачтан эшләнгән агач табут;</p> <p>2) жирләү өчен кирәкле башка әйберләр: 80 x 200 зурлыктагы 1 япма; 40 x 40 см зурлыктагы 1 данә мендәр;</p> <p>3) жирләү ритуаль теркәлү билгесе.</p> <p>2. Табутны тышлау, жирләү өчен кирәкле башка әйберләр күренеп торган кимчелекләргә (тишекләр, тишекләр, кисәкләр) ия булырга тиеш түгел</p>
3	Үлгән кешенең гәүдәсен (мәетен) зиратка (крематорийга) илту	<p>1. Үлгән кеше салынган табутны алып чыгып, аны маxсус транспорт чарасы тукталышына кадәр күчерү катафалк-арба, катафалк-носилка, катафалк-чаналарда башкарыла (ел вакытына карап).</p> <p>2. Үлгән кеше салынган табутны жирләү урынына (кремация) маxсус транспорт чарасы белән илтәләр. Үлгән кеше салынган табут өчен транспортның башка төрөн кулланырга рөхсәт ителә, азық-төлек чимал һәм</p>

		<p>азық-төлек ташу өчен кулланылган автотранспорттан тыш. Үлгөн кеше салынган табутны илтү вакытында машина йөртүче тизлек режимын үтәргө, кискен туктамаска тиеш. Илткөн вакытта табутка зыян килмәскә тиеш.</p> <p>3. Үлгөн кеше салынган табутны жирләү урынына (кремация) илтү катафалк-арбаларда, катафалк-носилка, катафалк-чаналарда (ел вакытына карап) башкарыла.</p> <p>4. Үлгөн кеше салынган табутны илткәннән һәм жирләгәннән соң, транспорт мәжбүри рәвештә куллану рәхсәт ителгән дезинфекция чаралары белән жыештырылырга һәм эшкәртелергә тиеш</p>
4	Жирләү (кремация һәм аннан соң көлле урнаны бирү)	<p>1. Жирләү вакытына гаризада күрсәтелгән урында үлгөн кеше салынган табутны (көлле урнаны) жирләү өчен каберлек булу тәэмин ителергә тиеш.</p> <p>2. Жирләү өчен каберне казу кул яки механик ысуул белән башкарыла. Кабергә күмгәндә кабернең озынлығы 2 метрдан да ким булмаска тиеш, киңлеге 1 метр, тирәнлеге 1,5 метр, жир өслегеннән табут капкачына кадәр ара 1 метр. Урнаны жиргә күмгәндә кабернең озынлығы 1 метр, киңлеге 1 метр, жир өслегеннән көл урнасына кадәр ара 1 метр булырга тиеш.</p> <p>3. Үлгөннәрне траншея тибындагы кабергә күмү рәхсәт ителми.</p> <p>4. Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда шәхесләре Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгөннәрне кремацияләү рәхсәт ителми.</p> <p>5. Жирләү буенча хезмәтләр комплексы күрсәту (кумелгән урнаны күмү): 1) кабер капкасын ябу (кабергә күмелгәндә генә); 2) табутны (көлле урнаны) кабергә төшөрү; 3) кабер өстенә калкулык урнаштыру юлы белән каберне күмү; 4) кабергә ритуаль теркәү билгесе урнаштыру (үлгөн кешенең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (соңғысы булганда); аның туган һәм үлгөн көннәре (шундый мәгълүмат булганда), жирләүнең теркәү номеры).</p> <p>6. Кремация буенча хезмәтләр күрсәту (шәхесләре Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән вакытта эчке эшләр органнары тарафыннан</p>

	<p>билгелөнмәгән үлгөннәрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергәндә күрсәтелергә тиеш. Тузан салынган урна һәм кремация турында белешмә кремациядән соң 24 сәгатьтән соң бирелә. Урнаны тузан белән жирләү бары тик жиргә генә башкарыла.</p> <p>7. Жирләүне гамәлгә ашырганда:</p> <ol style="list-style-type: none">1) күрше жирләү урыннарына кадәр ара 0,5 метрдан ким түгел;2) күрше каберлекләрне (коймаларны, һәйкәлләрне, кабер плитәләрен) саклау
--	---

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районы
Кәче авыл жирлеге
башкарма комитетының
“27” июнь 2024 ел, № 6
карапы белән расланды

Ире (хатыны), якын туганнары, башка туганнары яки үлгән кешенең законлы вәкиле, яки аларны жирләү мөмкин булмаганда, шулай ук жирләү бурычын үз өстенә алган башка кешеләр һәм шәхесләре билгеләнмәгән үлгәннәр булмаганда жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр

№	Гарантияләнгән жирләү хезмәтләре исемлеге буенча күрсәтелә торган хезмәтнең исеме	Гарантияләнгән жирләү хезмәтләре исемлеге буенча күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр
1	Жирләү өчен кирәkle документларны рәсмиләштерү	ГХАТ органнарында үлем турында таныклык рәсмиләштерү
2	Мәрхүмне киендерү	Мәрхүмнең киemenе маxsus кием һәм аяк киeme керә
3	Каберне һәм жирләү өчен кирәkle башка әйберләрне бирү һәм китерү	<p>1. Транспорт чарасы белән тәэмmin итү һәм китерү (төяү бушату эшләрен кертеп һәм турыдан – туры үлгән кешенең (алга таба үлгән кешенең) гәүдәсе (калдыклары) булган урынга күчерү):</p> <p>1) завод шартларында сыйфатлы агачтан эшләнгән агач табут;</p> <p>2) жирләү өчен кирәkle башка әйберләр: 80 x 200 зурлыктагы 1 япма; мендәр – 40 x 40 см зурлыктагы 1 данә;</p> <p>3) жирләү ритуаль теркәлү билгесе.</p> <p>2. Табутны тышлау, жирләү өчен кирәkle башка әйберләр күренеп торган кимчелекләргә (тишекләр, тишекләр, кисәкләр) ия булырга тиеш түгел</p>
4	Үлгән кешенең гәүдәсен (мәетен) зиратка (крематорийга) илтү	1. Үлгән кеше салынган табутны алып чыгып, аны маxsus транспорт чарасы тукталышына кадәр күчерү катафалк-арба, катафалк-носилка, катафалк-чаналарда башкарыла (ел вакытына карап).

		<p>2. Үлгән кеше салынган табутны жирләү урынына (кремация) махсус транспорт чарасы белән илтәләр. Үлгән кеше салынган табут өчен транспортның башка төрен кулланырыга рәхсәт ителә, азық-төлек чимал һәм азық-төлек ташу өчен кулланылган автотранспорттан тыш. Үлгән кеше салынган табутны илтү вакытында машина йөртүче тизлек режимын үтәргә, кискен туктамаска тиеш. Илткән вакытта табутка зыян килмәскә тиеш.</p> <p>3. Үлгән кеше салынган табутны жирләү урынына (кремация) илтү катафалк-арбаларда, катафалк-носилка, катафалк-чаналарда (ел вакытына қарап) башкарыла.</p> <p>4. Үлгән кеше салынган табутны илткәннән һәм жирләгәннән соң, транспорт мәжбүри рәвештә куллану рәхсәт ителгән дезинфекция чаралары белән жыештырылырга һәм эшкәртелегә тиеш</p>
5	Жирләү (кремация һәм аннан соң көлле урнаны бирү)	<p>1. Жирләү вакытына гаризада күрсәтелгән урында үлгән кеше салынган табутны (көлле урнаны) жирләү өчен каберлек булу тәэммин итепергә тиеш.</p> <p>2. Жирләү өчен каберне казу күл яки механик ысуул белән башкарыла. Кабергә күмгәндә кабернең озынлығы 2 метрдан да ким булмаска тиеш, киңлеге 1 метр, тирәнлеге 1,5 метр, жир өслегеннән табут капкачына кадәр ара 1 метр. Урнаны жиргә күмгәндә кабернең озынлығы 1 метр, киңлеге 1 метр, жир өслегеннән көл урнасына кадәр ара 1 метр булырга тиеш.</p> <p>3. Үлгәннәрне траншея тибындагы кабергә күмү рәхсәт итепми.</p> <p>4. Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда шәхесләре Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрне кремацияләү рәхсәт итепми.</p> <p>5. Жирләү буенча хәзмәтләр комплексы күрсәту (кумелгән урнаны күмү):</p> <p>1) кабер капкасын ябу (кабергә күмелгәндә генә);</p> <p>2) табутны (көлле урнаны) кабергә төшерү;</p> <p>3) кабер өстенә калкулык урнаштыру юлы белән каберне күмү;</p>

	<p>4) кабергә ритуаль теркәү билгесе урнаштыру (үлгән кешенең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (соңғысы булғанда); аның туган һәм үлгән көннәре (шундый мәгълүмат булғанда), жирләүнең теркәү номеры).</p> <p>6. Кремация буенча хәзмәтләр күрсәту (шәхесләре Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән вакытта эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергәндә күрсәтелергә тиеш. Тузан салынган урна һәм кремация турында белешмә кремациядән соң 24 сәгатьтән соң бирелә. Урнаны тузан белән жирләү бары тик жиргә генә башкарыла.</p> <p>7. Жирләүне гамәлгә ашырганда:</p> <p>1) курше жирләү урыннарына кадәр ара 0,5 метрдан ким түгел;</p> <p>2) курше каберлекләрне (коймаларны, һәйкәлләрне, кабер плитәләрен) саклау</p>
--	---